

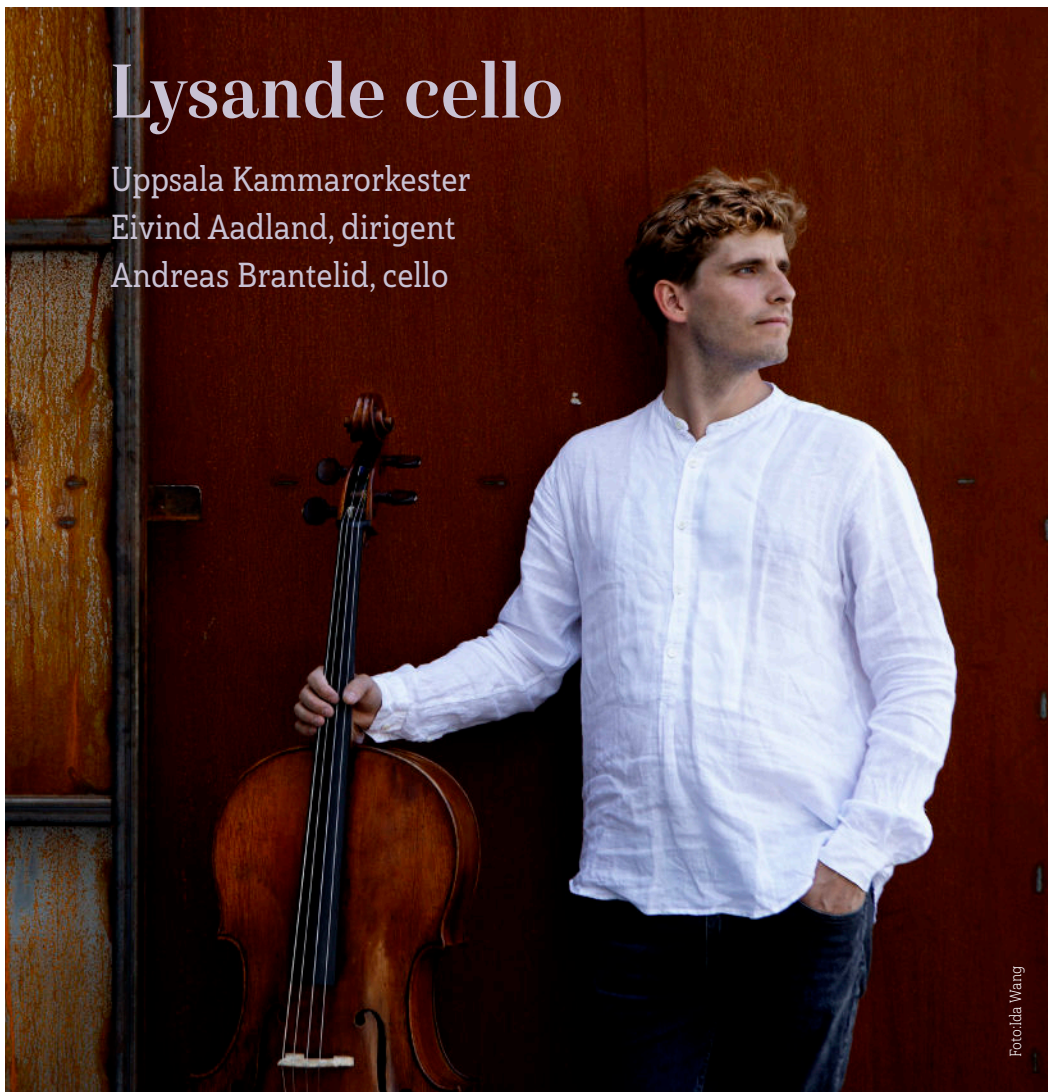
Musik i Uppland 28 september 2023

Lysande cello

Uppsala Kammarorkester

Eivind Aadland, dirigent

Andreas Brantelid, cello

Fotolida Wang

**MU
SIK**
I UPPLAND

Program

Holly Harrison
f. 1988

Jammed

Sergej Prokofjev
1891-1953

Sinfonia Concertante
Andante
Allegro giusto
Andante con moto

PAUS

Ludwig van Beethoven
1770-1827

Symfoni nr. 7 op. 92
Poco sostenuto - Vivace
Allegretto
Presto
Allegro con brio

Konserten beräknas pågå till ca 21.00

Uppsala Kammarorkester

Violin 1

Brusk Zanganeh, *konsertmästare*
Klara Hellgren
Katarina Edvardsson
Karin Liljenberg
Anders Lagerqvist
Dag Alin
Alva Press

Violin 2

Lars Warnstad
Elin Emtell Rubinsztejn
Gabriele Freese
Catharina Ericsson
Staffan Olsson
Anna Kroeker

Viola

Ylvali McTigert Zilliacus
Tomas Ebrelius
Caroline Waldemarsson
Linda Swedrup

Violoncell

Per Nyström
Maria Böhm
Rebecka Lagman
Gunnar Jönsson

Kontrabas

Barbro Lennstam
Sigrid Granit
Eric Francett

Flöjt

Kristina Eriksson Möller
Kristina Åläker

Oboe

Maria Bolton
Jenny Hülphers

Klarinett

Elin Willert
Jan-Erik Alm

Fagott

Sven Aarflot
Andreas Lyeteg

Horn

Andreas Lundmark Notsten
Heléne Sikdal
Elinor Berg
Blanca Eliasson

Trumpet

Alexander Lindh
Paul Hägglöf

Trombon

Birgitta Lagerstedt
Sally Allkins
Nicholas Eastop

Tuba

Alexander Skyllvik

Pukor

Christer Ferngren

Slagverk

Ulrik Nilsson
Joakim Anterot

Celesta

Lennart Wallin

Eivind Aadland, dirigent

Foto:Remi Chauvin

Eivind Aadland gör ett efterlängtat återbesök hos Uppsala Kammarorkester, senast Eivind gästade Uppsala var i oktober 2021, då med bl.a. Grieg på programmet.

Eivind Aadland är en av Norges mest aktade dirigenter. Mellan 2004–2010 var han chefsdirigent och konstnärlig ledare för Trondheim Symfoniorkester, och hans omfattande arbete hos de skandinaviska orkestrarna inkluderar regelbundna gästspel hos Oslo-Filharmonien, Bergen Filharmoniske Orkester, Göteborgs Symfoniker och Svenska Kammarorkestern.

Eivind är även välbekant för publiken i Australien och Ostasien där han turnerat flitigt. 2010 dirigerade han för första gången KBS Symphony Orchestra i Seoul, och året efter tillträdde han som Förste Gästdirigent hos Queensland Symphony Orchestra i Brisbane. Sedan 2020 är han chefsdirigent och konstnärlig ledare för Tasmanian Symphony Orchestra. Eivind Aadland brinner för den yngre generationen och är involverad i projektet Dirigentlöftet, ett mentorsprogram för unga dirigenter och ungdomsorkestrar.

Andreas Brantelid, cello

Andreas Brantelid föddes 1987 och växte upp i Köpenhamn med svensk/danska föräldrar. Genom sin far fick han tidigt undervisning i cello och redan som 14-åring gjorde Andreas sin solodebut tillsammans med Det Kongelige Kapel i Köpenhamn. Sedan dess har han kommit att bli en av de mest eftertraktade solisterna från Skandinavien, väl ansedd världen över för sin förmåga att inte enbart få musiken att ljuda, men också tala, dans och sjunga.

Andreas har vunnit flera priser, bland annat första pris i Eurovision Young Musician Competition 2006 och Carl Nielsen Prize 2015. Han har framträtt som solist på många av de mest berömda scenerna så som Carnegie Hall i New York, Tonhalle i Zürich och Wigmore Hall i London, och höjdpunkter bland de senaste solistuppdragen inkluderar London Philharmonic, BBC Symphony, Mahler Chamber Orchestra, Yomiuri Nippon Symphony och Leipzig Radio Symphony. Sedan 2022 undervisar Andreas som gästprofessor på Si-belius Academy i Helsingfors.

Andreas spelar på en 1707 'Boni-Hegar' Stradivarius.

Harrison, Prokofjev och Beethoven

Australiens största

Holly Harrison från Western Sydney är ett av dagens största australiensiska tonsättarnamn. Nonsensdiktning à la Lewis Carroll och stilistiska korsbefruktningar har alltid fascinerat henne. Som instrumentalist började Holly med trumpet, fortsatte sedan med trummor och hamnade snart i ett rockband. Rock och pop har varit en viktig inspirationskälla, hon betraktar musikskapande som något mycket intuitivt och fysiskt och komponerar gärna vid sitt trumset.

Jammed är ett bra exempel på Hollys humor och energi, liksom på förtjusningen i att jobba med det rytmiska. Titeln har en dubbel mening: Det genomgående riffet som upprepas och bearbetas antyder att musikerna deltar i en improviserad jam session, med lån från funk och rock. Engelskans jam kan också betyda något som sitter fast, som i traffic jam, här manifesterat genom skärande brassackord. Hollys musik spelas frekvent världen över. Hon har varit Composer in residence vid ett flertal institutioner och är fortfarande även aktiv som rockmusiker.

Svårspelad cellokonsert

Sergej Prokofjev komponerade *Sinfonia concertante* för cello och orkester mellan 1950 och 1952, alltså i kölvattnet av Josef Stalins ideologiska utrensning under Andrej Zhdanovs hårdhänta ledning 1948. Konstnärer som inte förstått vikten av att hålla sig till det korrekt sovjetiska skulle näpsas, och ett register över förbjudna verk upprättades. Kraftiga angrepp för ”kosmopolitism och fjärmande från folket” riktades mot tonsättare som Prokofjev och Sjostakovitj samt en rad andra kolleger.

Trots denna hårda press tillhörde Prokofjev de minst underdåniga av de drabbade, men han började ändå revidera en rad tidigare verk i linje med de politiska önskemålen. Hans sextioårsdag firades för all del med officiell pompa och ståt 1951, och oratoriet *Fredens väktare* belönades 1950 med Stalinpriset. Men man visste ju aldrig, det gällde nog att trampa försiktigt i unionens musikliv. Först i maj 1958 kom ett dekret som lättade på trycket. Prokofjevs hälsa var också mycket klen, han komponerade ofta från sjukhussängen. *Sinfonia concertante* är en omfattande omarbetning av den *Cellokonsert i e-moll* som han komponerat under åren i Paris på 1930-talet, innan han slutgiltigt återvände till Moskva. Revisionen av denna egentligen inte alls oävna konsert hade nu knappast några politiska motiv. Tonsättaren hade med tiden blivit alltmer missnöjd med sitt verk som han själv fann en rad fel hos.

En av alla tiders främsta musiker, Mstislav Rostropovitj, dök upp på scenen 1947. Lika förtrollad som alla andra av hans spel, meddelade Prokofjev att han tänkte revidera cellokonserten för den unga stjärnan.

De närmaste tre åren tycks ambitionen därvidlag ha vacklat lite men sedan satte han igång, med Rostropovitj som bollplank angående solostämman. Att resultatet blev en klar förbättring är de flesta eniga om, en mer storslagen och formsäker, mindre inåtvänd skapelse med ökad komplexitet i samspelet mellan solist och orkester. Cello må vara lite mindre dominant här än i originalet, ändå anses verket allmänt vara något av det mest svårspelade i hela cello-repertoaren. Orkestreringen utökades med ytterligare två horn plus tre tromboner och celesta. Inte minst den andra satsen, en av de längsta Prokofjev skrev, är ett underbart möte mellan det gamångartade från tonsättarens unga år och hans djupt lyriska ådra. Här finns även en utmanande, lång kadens som ovanligt nog placerats i satsens mitt.

Uruppförandet ägde rum i Moskva i februari 1952, naturligtvis med Rostropovitj som solist och med en oväntad dirigentdebut, pianisten Svjatoslav Richter som hade brutit ett finger. Inte minst i väst blev mottagandet av detta sena mästerverk länge kyligt. Vad menades med den där enkelheten i uttrycket, hade Prokofjev vikt ner sig för

politiken? En oförlätlig synd! Lätt att säga när man själv inte riskerar livhanken. Ett drygt år efter premiären gick Prokofjev ur tiden, ironiskt nog samma natt som Stalin. Diktatorn överlevde tonsättaren med någon timme eller så, och överskuggade i nyhetsmedierna onekligen för tillfället förlusten av en av musikhistoriens stora.

Publiksuccé för Beethoven

Det hade varit tyst från Ludvig van Beethoven som symfoniker ett tag. Nästan i fem år, både den femte symfonin och Pastoral-symfonin hade fullbordats 1808. Nu var det december 1813, och det blev dags för uruppförandet av *Symfoni nr 7*.

Skisserna hade påbörjats i september 1811, och mästerverket var färdigt i maj 1812. Premiärpubliken infann sig till en mycket spektakulär konsert, i Wiens universitets stora aula, till stöd för sårade soldater. Det blev en av tonsättarens största publika framgångar någonsin. Visserligen berodde det till stor del på den riktigt stora succén vid samma tillfälle, den så kallade *Batalj-symfonin*, *Wellingtons seger* eller vad man önskar kalla verket, som också uruppfördes och som avslutade konserten. Typisk tillfällighetsmusik, ett bullrigt firande av segern över franska armén vid Vittoria i Spanien, två år före slaget vid Waterloo. Ett hörvärt tidsdokument, samtidigt en påminnelse om att Beethoven förmådde sänka sin konstnärliga ambitionsnivå när han kände att han måste. Att samtiden såg den musiken som kvällens mest intressanta visar att samtiden inte alltid har rätt.

Men den sjunde symfonin gjorde också succé, och de berömda vittnena var många. Konserten organiserades av Johann Nepomuk Mälzel, som snart skulle komma att

uppfinna metronomen. Wiens musikerelit satt i orkestern. Schuppanzigh, så viktig för många av Beethovens stråkkvartetter, var konsertmästare, Dragonetti ledde kontrabasarna, Hummel spelade bastrumma, Salieri fyrade av kanonaderna à la Wellington och Meyerbeer deltog med liv och lust bland slagverket. Den senare så framgångsrika tonsättaren Louis Spohr var med bland violinerna, och har beskrivit egenheterna hos den vid denna tid allt sämre hörande Beethovens orkesterledning, tydligen en mycket iögonenfallande dirigentstil. Allegrettosatsen fick ett sådant bifall att den måste representeras, något som närmast blev praxis under tidigt 1800-tal.

I Sverige satte en diktare som här ska få vara anonym år 1830 text till satsens huvudtema: *Tonernas vågor, himmelska lågor...* senare publicerad i samlingar som *Ungdomens favoritmelandier*. Det var då det. Beethoven själv betraktade med all rätt symfonin som ett av sina bästa verk, och avvisade med kraft allt tal om ett bakomliggande program. Ändå fortsatte spekulationerna efter hans död, även bland folk som borde ha kunnat låta bli, exempelvis Berlioz och Schumann. Den senare hörde alldeles bestämt ett bondbröllop i allegrettot.

Det var Richard Wagner som kallade symfonin för en "dansens apoteos", och flera mer eller mindre lyckade koreografiska experiment har genomförts. Det rytmiska sitter utan tvekan i högsätet i denna fantastiska symfoni, som med Haydns och Mozarts orkesterresurser åstadkommer något alldeles nytt och annorlunda. Wagner lär också ha understrukt sin tes genom att i Palazzo Vendramini i Venedig ha försökt dansa till symfonin, med Franz Liszt vid pianot. Synd att inte YouTube fanns.

/Gunnar Lanzky-Otto

Kära abonnent

Tack för att du vill följa Uppsala Kammarorkesters konsertserie!

Det kanske finns fler som ännu inte har upptäckt vår fina orkester eller som av olika anledningar har tvekat att komma till en konsert.

Nu undrar vi om du som är abonnent vill dela konsertupplevelsen med någon som ännu inte besökt Uppsala Kammarorkester?

Vi har reserverat ett antal platser på några av säsongens konserter i Stora salen.

Passa på att bjuda med någon som är nyfiken på klassisk musik live!

Anmäl intresse för fribiljett via e-post till Helena Eriksson

helena.eriksson@musikiuppland.se

OBS! Först till kvarn

Hälsningar

Vännerna på Musik i Uppland/Uppsala Kammarorkester

Söndag 8 oktober 16.00
Uppsala Konsert & Kongress, Sal B

Hon, hennes Linnékvintetten

Välkommen till en konsert med musik av svenska kvinnliga tonsättare från slutet av 1800-talet till nutida Elfrida André, Valborg Aulin, Alice Tegnér, Andrea Tarrodi, Britta Byström, Monica Dominique! Ett varierat program från visor till operavärlden arrangerat för brasskvintett.

Efter konserten, fika och samtal med musikerna och Ann Werner från Uppsala universitet om musik och genus, och om kvinnligt komponerande historiskt och idag.

Biljett: 230 kr

Säljs via [tickster.se](https://www.tickster.se) eller UKK tel. 018-727 19 20

qr-kod biljettbokning

Musik i Upplands kommande konserter

2 - 10 okt Konsertkarusellen, turné i Uppsala län
Uppsala Kammarorkester och Peter Jablonski, piano
Program: Bacewicz *Verk för solopiano*, Sjostakovitj *Stråkkvartett nr 9*, Schumann *Pianokvintett*
Tider och platser se: www.musikiuppland.se

Lördag 7 okt 16.00 Restaurangen, UKK
Carte Blanche
Trio X och hemliga gäster. *Fri entré*
Arrangeras i samarbete med Musikens Hus Vänner och Uppsala Konsert & Kongress

Söndag 8 okt 16.00 Sal B, UKK
"Hon, hennes"
Linnékvintetten
Ett program med svenska kvinnliga tonsättare från slutet av 1800-talet till nutid.
Andrea Tarrodi, presenterar
Musik av Andrée, Aulin, Tegnér, Tarrodi, Byström och Dominique
Eftersnack med musikerna, producent Natalie Gourman Syberg och Ann Werner, lektor i Musikvetenskap, om musik och genus, och kvinnligt komponerande historiskt och idag.

Torsdag 19 okt 19.00 Stora salen, UKK
Sagor och folksånger
Uppsala Kammarorkester
Ilyich Rivas, dirigent, Katarina Giotas, mezzosopran
Ravel: Ma mère l'Oye, Respighi: Aretusa, Berio: Folk Songs, Poulenc: Sinfonietta
Konsertintroduktion kl 18.20 - 18.40

Söndag 29 okt 16.00 Sal B, UKK
KvintettKvartett
Uppsala Kammarorkester
Weingärtner: Stråkkvintett, Brahms: Stråkkvartett nr 2
Eftersnack med musikerna i ca 15 min efter konserten

Musik i Uppland samarbetar med Vi-skogen

Utöver en blomma, som tack till våra artisters medverkan planterar
Musik i Uppland träd i Vi-skogen som en gåva till vår gemensamma jord.

Musik i Uppland, Box 3106, 750 03 Uppsala, tel. 018-17 19 20, info@musikiuppland.se
Länsmusikchef: Gabriel Lindborg 018-17 19 33, gabriel.lindborg@musikiuppland.se
Orkesterchef: Mona Gunnarsson 018-17 19 36, mona.gunnarsson@musikiuppland.se
Kommunikation/marknad: Veronika Savolainen 018-17 19 34, veronika.savolainen@musikiuppland.se

Följ gärna orkestern på: facebook.com/uppsalakammarorkester

Mer information finns också på Musik i Upplands hemsida
www.musikiuppland.se, se QR-kod här intill.

**MU
SIK**
I UPPLAND